

บทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิต
ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนของเทศบาลตำบล
ในเขตอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์
The Role of The Local Municipality in Promoting the Lifestyle
Based on the Sufficiency Economy Philosophy in the
Community of the Municipality in Plabplachai District,
Buriram Province

พระदनัยภพ ชุตithammo¹ นพพทธิ จิตรสาธธาร² และจिरายู ทรัพยสิน³
Phra danaiphop chutithammo¹, Noppharit Jitsaitharn² and Jirayu sapsin³

Received : March 19, 2020; Revised : April 15, 2020; Accepted : April 16, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในชุมชนของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและ

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Master of Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University, Thailand; e-mail : phobdee@gmail.com

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University, Thailand.

³คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University, Thailand.

การวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลประชากรจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลในอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 391 ราย ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลในอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 20 ราย ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ด้านคุณธรรม เป็นด้านที่มีระดับสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านความมีเหตุผล ด้านความรู้ ด้านความพอประมาณ ตามลำดับ และสุดท้าย คือ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความคิดเห็นทั้ง 5 ด้าน คือ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน ประชาชนที่มีอายุต่างกัน ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการพัฒนาบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ด้านความพอประมาณ ควรจัดให้ความรู้แก่นากลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่น ให้ไปอบรมหรือเชิญเจ้าหน้าที่ (วิทยากร) มาให้ความรู้การประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และควรนำเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นแนวทางในการปลูกพืช ผักสวนครัว และการเลี้ยงสัตว์ เพื่อการบริโภคในครัวเรือน ด้านความมีเหตุผล ควรมีการประยุกต์ใช้แนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสมกับพื้นที่ชุมชน และควรมีการจัดอบรมโดยเชิญวิทยากรหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้นำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพเสริมที่ใช้วัสดุในพื้นที่เหมาะสมกับพื้นที่แต่ละชุมชน ด้านความมีภูมิคุ้มกัน ควรมีการให้ความรู้แก่นากลุ่มต่าง ๆ โดยการพาไปศึกษาดูงานหรืออบรม การดำเนินชีวิตตามหลัก และควรลดรายจ่ายในครัวเรือน และหารายได้เสริมด้วยการหาแหล่งวิสาหกิจชุมชน ด้านความรู้ ควรมีการน้อมนำศาสตร์พระราชาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในชุมชน และควรมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยวิทยากรจากหน่วยงานราชการ และจากเอกชน มีการสาธิตและปฏิบัติให้ครบ

วงจร ด้านคุณธรรม ควรมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เช่น กิจกรรมเข้าวัดวันอาทิตย์ปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้น และควรให้การส่งเสริมเรื่องของการสร้างจิตสำนึกในการช่วยเหลือผู้อื่น หรือความรัก ความห่วงใยในชุมชน

คำสำคัญ (Keywords) : บทบาท, การส่งเสริม, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, เทศบาลตำบล, จังหวัดบุรีรัมย์

Abstract

The results of this research were revealed as follows: 1) to study the role of the local municipality in promoting the lifestyle based on the sufficiency economy philosophy in the community of the local municipality in Plabplachai district, Buriram province; 2) to compare the opinions of the people on the role of the local municipality in promoting the lifestyle based on the sufficiency economy philosophy in the community of the local municipality in Plabplachai district, Buriram province, 3) to propose guidelines for the development of the role of the local municipality in promoting the lifestyle based on the sufficiency economy philosophy in the local municipality In Plabplachai district, Buriram This was integrated by quantitative and qualitative research. Population means people are living in Plabplachai district, Buriram province; there were 391 people. were collected by the quantitative research, while in-depth interview was used through qualitative research by 20 cases.

The results of this research were revealed as follows:

1. the role of the local municipality in promoting the lifestyle based on the sufficiency economy philosophy in the local municipality of Plabplachai district, Buriram province was at a medium level. When considering in each aspect, it was found that people in the opinions of the role of the local municipality in promoting the lifestyle based on the sufficiency economy philosophy in the community; the morality aspect was the highest level; followed by rationality aspect, Knowledge aspect, and modesty aspect respectively. The immunity aspect was at a medium level.

2. people's opinions on the role of the local municipality in promoting the lifestyle based on the sufficiency economy philosophy in the local community in

Plapphlachai district, Buriram it was found that all 5 aspects that overall people had different sexes, different ages, different education, different occupations and different monthly incomes were not different with statistical significance at the level of 0.05. Hypothesis, therefore, was rejected.

3. Guidelines for the development of the role of the local municipality in promoting the lifestyle based on the sufficiency economy philosophy in the community of Plapphlachai district, Buriram province, it was found as follows: The modesty aspect - knowledge should be provided to the leaders in various communities, such as training or inviting speakers to give knowledge about the occupation of the philosophy of sufficiency economy. The new theory of agriculture should be used as a guideline for growing vegetables, gardening and raising animals for household consumption. The rationality aspect - The way of living based on the sufficiency economy philosophy should be applied to suit the community area. There should be training by inviting speakers from various departments to give knowledge and implement it in concrete terms through the philosophy of sufficiency economy to be supplementary careers which could be used materials in the area suitable for each community area. The immunity aspect – it should be provided knowledge to various groups of leaders by taking them to study, observe or train living the principles. household expenses should reduced be and extra income should be advised by finding community enterprise resources. The knowledge aspect - the King's Philosophy should be used as the basis for daily life of the community. There should be a learning center for living based on the sufficiency economy philosophy through speakers from government agencies and from private demonstrations and practices to be completed. The morality aspect - there should be activities to instill children and youth to have morality and ethics such as Sunday temple activities to practice morality. It, therefore, should be promoted the issue of raising awareness in helping others or loving and cherishing in the community as well.

Keywords : The Role, Promoting, The Sufficiency Economy Philosophy, The Municipality, Buriram Province

บทนำ (Introduction)

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการน้อมนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศชาติไปสู่ความเจริญอย่างยั่งยืน เริ่มจากการที่คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ทำการปรับปรุงทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) โดยการหันมาให้ความสำคัญกับคน ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้ยึดแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศและพัฒนาประชาชน ยิ่งกว่านั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญาในการจัดทำแผน เพื่อสร้างให้สังคมในทุกระดับชั้น เกิดความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปเป็นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนินชีวิตตลอดจนการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไปสู่ความสมดุลยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Isarangkun Na Ayutthaya, 2005 : 7)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลพลับพลาชัยและเทศบาลตำบลจันทุม ที่จะทำการศึกษาวิจัย ซึ่งตรงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจของเทศบาลตำบลพลับพลาชัย ตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์ที่ 5 ได้กล่าวถึงการพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเป็นศูนย์เครือข่ายเศรษฐกิจชุมชน การฝึกอบรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการค้า ในส่วนของเทศบาลตำบลจันทุม คือการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมอินทรีย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมการผลิตและการพัฒนากลุ่มอาชีพให้เข้มแข็ง การพัฒนาคุณภาพพืชพันธุ์ที่ดีสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเพื่อการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ และการพัฒนารายได้ของประชาชนบนพื้นฐานการพัฒนาแบบยั่งยืน จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์ในแต่ละเทศบาลนั้นจะกำหนดตามสภาพของชุมชน ทั้งในด้านสภาพความเป็นอยู่ สภาพบริบทชุมชนต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน โดยนำมาเปรียบเทียบกับแนวคิดทฤษฎีบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในชุมชนของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอพลับพลาชัยจังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 391 ราย โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปร 2 ตัวแปร ดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน
 - 2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ประสิทธิภาพ 5 ด้าน
3. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Qualitative Research) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น
4. วิธีการเก็บข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้
 - 4.1 จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 - 4.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปเสนอขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลต่อ พร้อมชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินการศึกษาวิจัยและการดำเนินการเพื่อใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ
 - 4.3 นำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
 - 4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนทั้งหมดแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ จากนั้นเริ่มทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย นำผลของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม บันทึกเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่เลือกใช้เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างจากการดำเนินการ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) ครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวผู้วิจัยโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงปริมาณโดยเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำในอันดับท้ายและเป็นประเด็นที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดเป็นประเด็นคำถามจากนั้นได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับแก้ไขก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง

3. วิธีการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจะใช้เวลาอย่างน้อยแตกต่างกันขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ใช้ทำการสัมภาษณ์ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความสะดวกในการให้ข้อมูลอย่างน้อยเพียงใด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา (Category) จากนั้นนำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นร่วมหรือประเด็นหลัก (Theme) และอธิบายเนื้อหา (Text) จากนั้นจึงนำผลการศึกษาที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ภายหลังที่มีการอภิปรายผล และเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ตามมาตรฐานบทบาท ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวม

(n = 391)

มาตรฐานบทบาท 5 ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความพอประมาณ	3.02	0.943	ปานกลาง
ด้านความมีเหตุผล	3.11	0.905	ปานกลาง
ด้านความมีภูมิคุ้มกัน	2.93	0.923	ปานกลาง
ด้านความรอบรู้	3.10	0.883	ปานกลาง
ด้านคุณธรรม	3.43	0.878	ปานกลาง
ภาพรวม	3.12	0.823	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อระดับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.12, S.D. = 0.823) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ด้านคุณธรรม เป็นด้านที่มีระดับสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.43, S.D. = 0.878) รองลงมา คือ ด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.11, S.D. = 0.905) ด้านความรอบรู้ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.10, S.D. = 0.883) ด้านความพอประมาณ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.02, S.D. = 0.943) ตามลำดับ และสุดท้าย คือ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.93, S.D. = 0.923)

2. สรุปภาพรวมผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 2 สรุปโดยภาพรวมผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ค่าทดสอบ	ค่า Sig.	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	t – test	0.361	-	✓
2	อายุ	F – test	0.627	-	✓
3	การศึกษา	F – test	0.111	-	✓
4	อาชีพ	F – test	0.283	-	✓
5	รายได้ต่อเดือน	F – test	0.792	-	✓

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่ แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาบทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์

3.1 ด้านความพอประมาณ พบว่า 1) ควรจัดให้ความรู้แก่นักกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่น ให้ไปอบรมหรือเชิญเจ้าหน้าที่ (วิทยากร) มาให้ความรู้การประกอบของอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ควรนำเกษตรกรทฤษฎีใหม่มาเป็นแนวทางในการปลูกพืช ผักสวนครัว และการเลี้ยงสัตว์ เพื่อการบริโภคในครัวเรือน 3) ควรมีคณะกรรมการติดตามผลโดยมีการประกวดแข่งขัน แต่ละชุมชนมีรางวัล และประกาศเกียรติคุณแต่ละชุมชน อย่างต่อเนื่อง

3.2 ด้านความมีเหตุผล พบว่า 1) ควรมีการประยุกต์ใช้แนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสมกับพื้นที่ชุมชน 2) ควรมีการจัดอบรมโดยเชิญวิทยากรหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้นำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพเสริมที่ใช่วิสัยในพื้นที่เหมาะสมกับพื้นที่แต่ละชุมชน 3) ควรจัดให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนตามความคิดเห็นของสภาประชาคมกลุ่ม

3.3 ด้านความมีภูมิคุ้มกัน พบว่า 1) ควรมีการให้ความรู้แก่นักกลุ่มต่าง ๆ โดยการพาไปศึกษาดูงานหรืออบรม การดำเนินชีวิตตามหลัก 2) ควรลดรายจ่ายในครัวเรือน และหารายได้เสริมด้วยการหาแหล่งวิสาหกิจชุมชน 3) ควรจัดสร้างแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร ตลอดจนระบบในการส่งน้ำด้วย

3.4 ด้านความรอบรู้ พบว่า 1) ควรมีการน้อมนำศาสตร์พระราชาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในชุมชน 2) ควรมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยวิทยากรจากหน่วยงานราชการ และจากเอกชน มีการสาธิตและปฏิบัติให้ครบวงจร 3) ควรส่งเสริมให้เลือกใช่วิสัยอุปกรณ์ที่มีอยู่ในชุมชนมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน สามารถสร้างรายได้ให้ครัวเรือน

3.5 ด้านคุณธรรม พบว่า 1) ควรมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เช่น กิจกรรมเข้าวัดวันอาทิตย์ปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้น 2) ควรให้การส่งเสริมเรื่องของการสร้างจิตสำนึกในการช่วยเหลือผู้อื่น หรือความรัก ความหวงแหนในชุมชน 3) ควรให้การส่งเสริมเข้าวัดปฏิบัติธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตใจของคนในชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ด้านความพอประมาณ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความพอประมาณ มีระดับปานกลางทุกข้อ คือ ส่งเสริมให้ชุมชนเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ในการพึ่งตนเอง รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ชุมชนประกอบอาชีพด้วยความขยันหมั่นเพียร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phom Mueang Khun (2009) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ ความรู้ความเข้าใจและความต้องการสื่อสารสนเทศด้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ” ผลการวิจัย พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านความมีเหตุผล โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความมีเหตุผล มีระดับปานกลางทุกข้อ คือ ส่งเสริมให้ชุมชนสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในกิจกรรมประเพณีชุมชน รองลงมา คือ ส่งเสริมจัดกิจกรรมร่วมชุมชนในการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์อย่างสม่ำเสมอสภาพ จิต ใจ ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thammikaphong et al. (2009) ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน” ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านความมีภูมิคุ้มกัน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน มีระดับปานกลางทุกข้อ คือ ส่งเสริมให้ชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เช่น ป่าไม้ ลำน้ำ รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ชุมชนผลิตเครื่องอุปโภคใช้เอง เช่น น้ำยาล้างจาน แชมพู ภาชนะจักสาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pimpikit and Ritsomboon (2010) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ การประยุกต์ใช้แนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชน ” ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านความรอบรู้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความรอบรู้ มีระดับปานกลางทุกข้อ คือ ส่งเสริมให้ชุมชนเสริมสร้างสุขภาพ ห่างไกลจากยาเสพติด รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ชุมชนสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในกิจกรรมประเพณีของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

5. ด้านคุณธรรม โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอปลวกแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านคุณธรรม มีระดับปานกลางทุกข้อ คือ ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า ของชุมชนที่สูญหายหรือถูกกลืนเลือนรองลงมา คือ ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนลด ละเลิก อบายมุขในชุมชนอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ketwichit (2012) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

```

graph TD
    A[บทบาทของเทศบาลตำบล ในอำเภอพลพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์] --> B[ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน]
    B --> C[ด้านความพอประมาณ]
    B --> D[ด้านความมีเหตุผล]
    B --> E[ด้านความมีภูมิคุ้มกัน]
    B --> F[ด้านความรู้รอบรู้]
    B --> G[ด้านคุณธรรม]
    C --> H[ส่งเสริมให้ชุมชนเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ในการพึ่งตนเอง  
ชุมชนประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้ชุมชนมีชีวิตที่เรียบง่าย  
ประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย]
    D --> I[สร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในกิจกรรมประเพณี  
ชุมชน มีการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ ในชุมชน จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรัก  
สามัคคี ในชุมชน]
    E --> J[ให้ชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ผลิตเครื่อง  
อุปโภคบริโภค เช่น น้ำยาล้าง มีการพึ่งตนเองได้ให้พ้นจาก  
ความยากจนให้สามารถพออยู่พอกิน ไม่เดือดร้อน]
    F --> K[ให้ชุมชนเสริมสร้างสุขภาพทางไกลจากยาเสพติด  
สร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในกิจกรรมประเพณี  
ของชุมชน บริการสาธารณสุขให้ประชาชนอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง]
    G --> L[ฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า ของชุมชน  
ที่สูญหาย ลด ละ เลิกอบายมุขในชุมชนอย่างจริงจัง จัดกิจกรรมทาง  
ประเพณีที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอ]
    H --> M[ประชาชนมีความกินดี อยู่ดี มีคุณภาพชีวิตดี]
    I --> M
    J --> M
    K --> M
    L --> M
  
```

บทบาทของเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน อำเภอพลพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ชุมชนเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ในการพึ่งตนเอง ประกอบอาชีพด้วยความขยันหมั่นเพียร มีชีวิตที่เรียบง่ายประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ประหยัดน้ำ

ไฟฟ้า และน้ำมันเชื้อเพลิง สร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในกิจกรรมประเพณีชุมชน จัดกิจกรรมร่วมชุมชนในการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ ในชุมชน สร้างความรัก สามัคคี ในชุมชน สร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้ชุมชนในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีการแปรรูปวัตถุดิบ ในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า ใช้ปุ๋ยชีวภาพสารชีวภาพในการเกษตร และป้องกัน ศัตรูพืช งดการกัญมในกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ห่างไกลจากยาเสพติด สร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในกิจกรรมประเพณีของชุมชน บริการสาธารณสุขให้ประชาชน อย่างมีคุณภาพและทั่วถึง ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ควรประสานโรงเรียนโดยมีการส่งเสริมแก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน เป็นหลักสูตรการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการปลูกฝังการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่เด็ก
- 1.2 ควรทำแผนส่งเสริมให้ต่อเนื่องและมีความชัดเจน มีการประเมินความก้าวหน้าแต่ละหมู่บ้าน โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จโดยมีการรายงานผลทุกเดือน
- 1.3 ควรมีการจัดทำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบให้เป็นแบบอย่าง โดยมีผู้รับผิดชอบเป็นผู้อำนวยการศูนย์ มีผู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นที่ปรึกษา
- 1.4 ควรมีการกระตุ้นโดยมีการประกวดหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงดีเด่นในระดับตำบล โดยมีรางวัลให้เป็นกำลังใจในการดำเนินการต่อไป
- 1.5 ควรไปดูงานในสถานที่ที่ได้ปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียงที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นข้อมูล และแบบอย่างในการปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิจัยต่อเนื่องโดยเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายจากกลุ่มประชาชนไปเป็นกลุ่มแกนนำหรือกลุ่มอื่น ๆ ในตำบลต่อไป
- 2.2 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนากิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน แต่ละแห่งเป็นการเฉพาะ
- 2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาและส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต่อไป ในรายมิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม มิติด้านจิตใจ และมิติด้านวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง (References)

- Isarangkun Na Ayuthaya, C. (2005, November - December). "Driving the sufficiency economy". **Journal of Economy and Society**. 4(2) : 41-47. [In Thai]
- Jaroengying, C. (2010). **The Role of Bueng Khong Long Subdistrict Municipality in Promoting Self-Reliant Economy**. Bueng Khong Long District Nongkhai province. Master of Public Administration Public Policy Department Graduate school Maha Sarakham University. [In Thai]
- Ketwichit, W. (2012). **Promoting lifestyle according to sufficiency economy philosophy of people in Thung Luang Subdistrict Municipality**. Wiang Sa District Surat Thani province. Independent Study Report, Master of Public Administration Department of Local Administration Graduate school Khon Kaen University. [In Thai]
- Phom Mueang Khun, S. (2009, July - September). "Knowledge and understanding of needs and information media about the sufficiency economy of the community Chaiyapruet Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Loei Province". **Journal of Research and Development Loei Rajabhat University**. 4(9) : 27-34. [In Thai]
- Phrapakdee Mahaviriyo, Krasang, A. and Suklueang, K. (2020, January - February). "Promotion of Life Quality According to Sufficiency Economy Philosophy of People in Pasang Sub-District Administrative Organization, Wiang Chiang Roong District, Chiangrai Province". **Journal of Legal Entity Management and Local Innovation**. 6(1) : 33-46. [In Thai]
- Pimpikit, T. and Ritsomboon, C. (2010, January - April). "The Application of the Sufficiency Economy Initiative to Chanthaburi Community Enterprise". **Journal of Humanities and Social Sciences**. 10(1) : 1-21. [In Thai]
- Thammikaphong, S. et al. (2009). **A model of community strengthening in Phetchabun province**. In accordance with the sufficiency economy guidelines for a sustainable happy society. Phetchabun: Phetchabun Rajabhat University. [In Thai]